Lab-3. Monitori - zadatak

Čitaj, piši, briši1

Tri vrste dretvi koriste istu listu: čitači, pisači i brisači.

Čitači samo čitaju sadržaj liste te se stoga mogu izvoditi paralelno.

Pisači dodaju nove elemente na kraj liste. Umetanja moraju biti međusobno isključiva kako bi se očuvala konzistentnost liste. Umetanja se mogu obavljati paralelno s čitanjem liste (pisač ne smeta čitačima i obratno). Pretpostavka je se dodani element najprije inicijalizira (dodani->idući=NULL) i tek onda stavi u listu (zadnji->idući=dodani).

Brisači uklanjaju po jedan nasumični element iz liste. Operacije brisača ne mogu se obavljati paralelno s drugim aktivnostima, tj. da bi brisač napravio svoju promjenu mora imati ekskluzivni pristup listi.

Dakle, više čitača se može izvoditi paralelno s jednim pisačem. Kada neki pisač piše, niti jedan drugi pisač ne može pisati niti brisači mogu brisati, ali čitači mogu čitati. Kada se izvodi dretva brisača, sve ostale dretve čitača, pisača i brisača moraju čekati.

Napisati program s dretvama za čitače, pisače i brisače prema navedenim pravilima koristeći monitore za sinkronizaciju. Također ostvariti i jednostavnu listu koju će dotične dretve koristiti.

Početna dretva neka najprije stvori pisače, neka oni najprije dodaju nekoliko elemenata u listu. Tek onda stvoriti čitače, pa nakon nekog vremena i brisače. Neka čitača bude najviše (npr. desetak), pisača puno manje (npr. 2-4), a brisača još manje (npr. 1 ili 2).

Primjer pseudokoda dretve čitača s indeksom I (programski kod ne mora izgledati ovako):

```
ponavljaj {
     x = slučajni indeks nekog elemenata liste
      udji u monitor(m)
      ispiši: čitač I želi čitati element x liste
      br čitača čeka++
      dok je (br brisača briše + br brisača čeka > 0)
            čekaj u redu uvjeta(red čitača, m)
      br čitača čita++
      br čitača čeka--
      y = pročitaj element liste(x)
      ispiši: čitač I čita element x liste (vrijednosti y)
      izađi iz monitora(m)
      odspavaj nasumično vrijeme (npr. 5-10 s)
      udji u monitor(m)
      br čitača čita--
      ako je br čitača čita == 0 i br brisača čeka > 0 tada
            oslobodi iz reda uvjeta(red brisača, m)
      ispiši: čitač I više ne koristi listu
      izađi iz monitora(m)
      odspavaj nasumično vrijeme (npr. 5-10 s)
}
```

¹ Inspirirano primjerom "6.1. The search-insert-delete problem" iz: Allen B. Downey, The Little Book of Semaphores, Version 2.1.2, tj. primjerom "4.28 Search/Insert/Delete" iz Gregory R. Andrews, Concurrent Programming: Principles and Practice, Addison-Wesley, 1991.

Primjer ispisa programa

```
[...]
       pisac O zeli dodati vrijednost 16 u listu
t = 1.5
      aktivnih: citaca=10, pisaca=0, brisaca=0
Lista: 5 36 47 75 45
     pisac O zapocinje dodavanje vrijednosti 16 na kraj liste
t=15 aktivnih: citaca=10, pisaca=1, brisaca=0
Lista: 5 36 47 75 45
     citac O vise ne koristi listu
t=15 aktivnih: citaca=9, pisaca=1, brisaca=0
Lista: 5 36 47 75 45
     brisac O zeli obrisati element 1 liste
t=15 aktivnih: citaca=7, pisaca=1, brisaca=0
Lista: 5 36 47 75 45
     brisac 1 zeli obrisati element 4 liste
t=15 aktivnih: citaca=7, pisaca=1, brisaca=0
Lista: 5 36 47 75 45
[...]
     pisac 2 zeli dodati vrijednost 7 u listu
t = 16
t=16 aktivnih: citaca=5, pisaca=1, brisaca=0
Lista: 5 36 47 75 45
     pisac 0 dodao vrijednost 16 na kraj liste
t=17
      aktivnih: citaca=5, pisaca=0, brisaca=0
Lista: 5 36 47 75 45 16
[\ldots]
t = 1.9
     citac 8 vise ne koristi listu
t=19 aktivnih: citaca=0, pisaca=0, brisaca=0
Lista: 5 36 47 75 45 16
     brisac O zapocinje s brisanjem elementa 1 liste (vrijednost=36)
t=19 aktivnih: citaca=0, pisaca=0, brisaca=1
Lista: 5 36 47 75 45 16
     citac 7 zeli citati element 3 liste
t=20 aktivnih: citaca=0, pisaca=0, brisaca=1
Lista: 5 36 47 75 45 16
     brisac 0 obrisao element liste 1 (vrijednost=36)
t=21 aktivnih: citaca=0, pisaca=0, brisaca=0
Lista: 5 47 75 45 16
     brisac 1 zapocinje s brisanjem elementa 4 liste (vrijednost=16)
t = 2.1
      aktivnih: citaca=0, pisaca=0, brisaca=1
Lista: 5 47 75 45 16
[...]
t = 2.2
     brisac 1 obrisao element liste 4 (vrijednost=16)
t=22 aktivnih: citaca=0, pisaca=0, brisaca=0
Lista: 5 47 75 45
      pisac 2 zapocinje dodavanje vrijednosti 7 na kraj liste
      aktivnih: citaca=0, pisaca=1, brisaca=0
Lista: 5 47 75 45
      citac 7 cita element 3 liste (vrijednost=45)
     aktivnih: citaca=1, pisaca=1, brisaca=0
Lista: 5 47 75 45
[...]
```